

Stajerc" izhaja vsaki teden, datiran z dnevom prihodnje nedelje.

Ararocina velja za Avencijo: za celo leto 3 kron, za Ogrsko 4 kron 50 vin. za celo leto; za Nemcijo stane za celo leto 7 kron; za drugo inozemstvo se racunani naroainino z ozirom na visokost poštne. Naroainino je plati naprej. Posamezne se prodajajo po 12 v.

redništvo in upravništvo se nahajata v Ptuju, gledališko posloplje šte v. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj, ali rokopiese se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za 1/2 strani K 40— za 1/4 strani K 20— za 1/8 strani K 10— za 1/16 strani K 5— za 1/32 strani K 2:50 za 1/64 strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 42.

V Ptuju, v nedeljo dne 21. oktobra 1917

XVIII. letnik

Vino 1917.

(Iz kmetskega peresa.)

Stajerska trta
Boga prosila,
Bila si vlišana,
Si nam rodila.

Meje so stražili
Naši možje,
Nam so odvrčali
Silo, gorje ...

Ženske, otroci
Smo negovali,
Smo te, ti trta
Oskrbovali.

Solnce sijalo
Nam je in pticam,
Solnce žarelo
Našim goricam.

Solnce rodilo
Nam grozdini sad —
Vsakdo ga ljubi,
Ima ga rad!

Mati poslala
Kapljo prekrasno
Sinu bi v vojsko,
Ljubezen jasno.

Zena potrkala
Bi čašo ob čašo, —
Bog živi dom naš,
Bodočnost našo!

Ali predaleč
Ste nam vsi ljubi,
Dokler se solncu
Enkrat ne zljubi —

Dokler iz mošta
Ne vino zavrè,
Dokler ne zgine
Te vojske gorjè!

Solnce ti zlato,
Daj mira nam krás,
Solnce nebeško,
Usmili se nas!

Vojni vjetniki, begunci in davkoplačevalci.

V Ptuju, oktobra 1917.

Treba je enkrat izpregovoriti odločno besedo, ki jo mora tudi oblast slišati. Kajti davkoplačevalci v zaledju konečno tudi niso ovčice za striči.

Najprve par besed o vojnih vjetnikih. V Gleichenbergu se gradi neko, kakor splošno sodi ne ravno najpotrebnejšo žemnico. Pri tej zgradbi deluje okroglo 500 vojnih vjetnikov. V Meretincih pri Ptuju se

nahaja okroglo 300 judovskih beguncev; za postrežbo jim je prideljeno 47 srbskih vjetnikov. V celem ptujskem okraju pa, ki je skoraj izključno kmetijskega značaja, ki je poslan na bojišče okroglo 15.000 mož in mladeničev, tako, da so danes le še ženske in otroci doma, — v celem tem okraju imamo za ogromna dela žetve in nasada, za kmetijstvo in obrtništvo na razpolago komaj 100 vojnih vjetnikov... To so tako vnebovpjoče številke, da se človek res kar za glavo prime! Posestniki tožijo in jokajo, ker nimajo delavskih moči, država zahteva od njih vse mogoče, nalaga jim vedno nova bremena, — ne pomaga se jim pa niti z vojnimi vjetniki. Okrajni odbor ptujski stori v tem oziru vse, kar je mogoče. Šele te dni je poslal načelnik g. Ornig vkljub svoji boleznini energični, z dokazili podprti brzojav na prizadete oblasti. Radovedni smo, ali bode kaj pomagalo! Pač pa je oblast takoj tukaj, kadar je treba na primer vojnim vjetnikom, katerim gre itak mnogo boljše nego domačinom ali našim vojnikom, plače zvišati ali hrano zboljšati. Šele pred kratkim se je zopet plačo zvišalo, tako da pridejo vjetniki danes že prokletko dragi! Tu ni oblast nikdar počasna. Ali da se celemu, gospodarsko velevažnemu okraju v najtežjem času vzame sleherni delavsko moč, to ne vidi niko. Tudi poslanci tega ne vidijo. Kaj je n. pr. s poslancem g. Brenčičem? On ima gotovo dovolj delavskih sil; saj je znal neki vjeti Rus o Brenčičevem žitu precej novice povedati. A ljudstvo je brez pomoči, brez delavnih sil in na ta način je izključeno vsako „vztrajanje“, ki se nam ga zna tako lepo priporočevati! Dajte nam delavcev, delavskih moči in storili bomo svojo dolžnost!

Zdaj pa še par besed o beguncih. Begunci so naši nesrečni sodržavljeni in mi jim moramo izkazati svojo bratsko sopomoč, svoje usmiljenje. Dobro! To smo pri nas na Štajerskem gotovo vedno in povsod storili. Odprli smo gostoljubno vrata beguncem, obžalovali smo jih, pomagali smo jim, dokler je šlo in pomagamo jim še zdaj, ko nas pritisak vojna bremena že same do tal. Ali vsaka stvar ima svoje meje! Od Štajerske se je največ jemalo, na Štajerskem se je največ rekviriralo, mi smo največ domovini žrtvovali. In zato so nam gotove težave, ki nam jih delajo posamezni begunci, tudi že pretežke. Pretrpeli smo, da se v spodnještajerskih mestih in trgih žlobodra italijanščino, kakor da bi bila domači „idijom“. Pretrpeli smo, da so begunci pri nas vse nakupovali, brez ozira na cesarske naredbe plačevali, v Trst in druge kraje pošiljali ter nesramne „kšefte“, nesramna navijanja cen izvrševali. Vse jim je bilo dovoljeno, ker se je ravno begunce obžalovalo. Ali obžalovati se sme le tiste begunce, ki obžalovanje zaslužijo, ne pa tiste, ki zlorabljajo svoje stanje za izkoriščanje sodržavljanaov.

Pa tudi tiste ne smemo obžalovati, ki so leni in nočejo delati. Danes potrebuje država vse moči in vsakdo ji mora pomagati. Pri judovskih beguncih v ptujskem

okraju pa tega ne vidimo. Proti nemškim beguncem iz Bukovine, ki niso beračili, ki so takoj po svojem prihodu prosili za delo, se je takoj zapričela gonja, samo ker so ti ljudje nemško govorili. In prvaško časopisje še zdaj to gonjo nadaljuje. Judovske begunce pa niko ne vidi, kako lenarijo in imajo oko le za „kšeft“, za odiranje ljudi... Ali je res le judovstvo vsemogočno v tej državi? Naš klic ni neutemeljen; našo pritožbo se zamore dokazati! Tem judovskim beguncem se prav gotovo ne godi slabo! V Meretincih pri Ptuju imamo na primer okroglo 300 judovskih beguncev. Za te begunce je vpsohlenih: 2 oficirja, en lastni zdravnik, en oskrbnik, en poseben mesar (ki je sicer za frontno službo sposoben, čeprav je judovskega plemena), nadalje 47 srbskih vjetnikov za postrežbo, več ekipaž, jako dragi erarični konji itd. itd. To je le en slučaj, — povsod drugod je pa gotovo enako ali pa vsaj podobno. O temu pa ne bomo govorili, da primanjkuje v drugih krajih zdravnikov in strežnikov, da stradajo domačini, da pa na drugi strani judovski begunci hladnokrvno „počivajo“, ako ne delajo ravno „kšefte.“ Morda bode treba tudi o tej stvari enkrat odločno besedo izpregovoriti; ako se nam to v časopisju prepričilo, storilo se bode ravno na drugem mestu.

Vse to pa stane državo tudi ogromne svote denarja. In država smo mi davkoplačevalci! V tem oziru hočemo le par slučajev navesti! V Zavrču in Št. Vidu pri Ptuju imamo nekaj teh judovskih beguncev, ki pasejo tam lenobo, čeprav je med njimi precej prav čvrstih oseb. Ti „begunci“ pa dobivajo naravnost gorostasne podpore. Iz zanesljivega vira se nam poročajo na primer sledeči slučaj: Neka ženska s 6 otroki dobiva skupne podpore 11.872 kron. Danes še ima zastoj obleko, čevlje, perilo in do zadnjega časa je dobivala tudi drva zastoj. — Neka druga ženska s 5 otroki dobiva begunske podpore 10.660 kron. — Neka tretja ženska 8772 K. To so svote, ki jih komaj najvišji uradniki dosežejo, to pa po dolga desetletja trajajočem službovanju. Skoraj 1000 K na mesec, s tem se zamore že živeti, čeprav je huda draginja! Nasproti temu pa dobiva n. p. neki avstro-ogrski vojak, kočar Veselič iz Turškega vrha, ki je v vojni izgubil svojo nogo, vsaki mesec 8 kron (!!) invalide podpore, torej v celem letu niti 10. del tega, kar dobi ena judovska begunska družina v enem samem mesecu! Tudi to dejstvo je naravnost vnebovpjoče! Pravijo, da je bil pred kratkim v tem zavrčnem judovskem begunskem taboru neki seveda tudi judovski poslanec, ki je ednostavno dejal, da ni treba šparati pri izdatkih za begunce, pri podporah itd.; seveda ne, saj to plačujejo itak avstrijski državljani, avstrijski davkoplačevalci, in ti so bili vedno jako ponižne ovčice ...

Povedali smo to in upamo, da nas bode oblast slišala! Diktiralo nam teh besed ni sovraštvo proti tej ali oni narodnosti, proti temu ali onemu plemenu. Ali kot zvesti

Avstrijci in kot pošteni davkoplačevalci, kot pridni delavci za domovino smo se oglasili. In zato hočemo biti slišani!

Svetovna vojska.

Avstrijsko uradno poročilo od četrta.

K.-B. Dunaj, 11. oktobra. Uradno se danes razglša:

Na nobenem bojišču večjih bojnih dejanj.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od četrta.

K.-B. Berlin, 11. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji se je povišal artiljerijski boj do velike sile. Pri Draaibanki napadli so Francozi nanovo, brez da bi dosegli uspeh. — Pri neki zvečer nad Zonnebeke Zandvoorde se vršeci zračni bitki, pri kateri je bilo udeleženo okroglo 80 letal, bili so trije sovražni letalci sestreljeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na vzhodnem bregu Maase izrgali so nemški bataljoni po učinkujoči ognjeni pripravi Francozom s krepkim navalom važno ozemlje v gozdu Chaume. Sovražnik je izvršil 4 krepke protinapade, ki so se vsi izjalovili. Več kot 100 vjetih in nekaj strojnih pušk je padlo v naše roke. Tudi južno-zapadno od Beaumonta in pri Bezorvauxu je imelo nekaj sunkov v francoske črte polni uspeh.

Vzhodno bojišče. Na večjih krajih fronte živahni motilni ogenj povečal se je v rumunski dolini in pri Braisi, katero so Rusi obstreljevali. V odgovor so vzele naše baterije Galac pod ogenj, kjer so nastali požari.

Makedonska fronta. Živahno artiljerijsko delovanje v ožini med jezeroma Ochrida in Prespa, ob Cerni in med Vardarjem ter jezerom Doiran. Večkrat napadajoči oddelki nasprotnika bili so prepodeni.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Sovražne letalne izgube v septembru.

W.-B. Berlin, 11. oktobra. V septembru znaša izguba sovražnih zračnih bojnih sil na nemških frontah 22 balonov in 374 letal, od katerih je padlo 167 za našim črtam, ostali pa onkraj nasprotnih postojank na zemljo. Mi smo v boju 82 letal in 5 balonov izgubili.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 12. oktobra. Uradno se danes razglša:

Pri neznatnemu bojnemu delovanju položaj povsod nespremenjen.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 12. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Včeraj le močni artiljerijski boj v oddelku obrežja in v gozdu Houthoust. Čez noč ležal je močni učinkujoči ogenj na bojnem polju od Lyse pa do ceste Menin-Ypern; povišal se je danes zjutraj hipoma do bobenskega ognja. V širokih oddelkih so zapričeli potem zopet novi sovražni napadi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno-vzhodno od Soissons in vzhodno Maase narastlo je bojno delovanje artiljerij do velike ljutosti. Pri Vauxaillonu napadle so močne

francoske poizvedovalne čete; bile so zavrnjene. Vzhodno od Samoguesa prišlo je do krajevnih jarkinih bojov na zapadni strani višočine 344.

Vzhodno bojišče. Severno-vzhodno od Rige in ob Zbruczu bilo je bojno delovanje živahneje nego prejšnje dni. Pri sunkih padlo je veliko število vjetih v naše roke.

Makedonska fronta. Pri Monastirju in ob Cerni borile so se artiljerije močno. Na desnem bregu Vardarja izjalovil se je napad neke angleške kompanije pred bulgarsko črto.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 13. oktobra. Uradno se danes razglša:

Navzhodu in v Albaniji pri naših četah nič novega. — Ob Soči in tirolski fronti prišlo je na mnogih krajih do živahnejšega bojnega delovanja. Južno doline Pelegrino pripeljale so naše napadalne čete, okrepečane z domačimi streli, vjete in vojno orodje iz sovražne postojanke.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 13. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Bitka v Flandriji se je po kratkem odmoru včeraj nanovo oživela. Tokrat vodil je Anglež v bolj ozki, okoli 10 km široki fronti med cestami Langenmarck-Houthoust ter Zonnebeke-Morslede napade. Njih vporaba artiljerijskih sil je posebno močna. Po večkratnemu brezuspešnem navalu posrečilo se je angleški infanteriji, priti naprej v odprinskem polju med kolodvorom in vasjo Poelcapelle. V čez dan trajajočih ljutih bojih vrgle so naše čete sovražnika na obeh straneh Penodsberka nazaj. Naše postojanke v in južno od Poelcapelle bile so dopoldne s svežimi silami in zvečer nanovo zaman napadene. Močni pritisek nasprotnika obračal se je proti Paschendaele. Tudi tukaj je moral Angležem ozki rob našega prednjega polja zadostovati. Vas je v naši lasti. Vzhodno od Zonnebeke razbili so se sovražni napadi. Tudi pri Gheluveltu izjalovil se je en močni sunek. Skupno znaša s težkimi krvavimi žrtvami od sovražnika pridobljeni dobiček okoli pol kilometra zemlje. Povsod drugod je bila njegova vporaba brezuspešna. Čez noč trajal je artiljerijski boj naprej; danes zjutraj se je povišal zopet do bobenskega ognja med Lyso in kanalom Comines-Ypern. — Armada nemškega prestolonaslednika. V nekaterih oddelkih Aisne-fronte je bilo tudi včeraj bojno delovanje živahno. V vzhodnem delu Chemin des Dames vdrla so naše čete po učinkujočemu ognju v francoske postojanke severno mlina Vauclere. V 400 m širokosti se je sovražniku več jarkinih črt izrgalo. Mnogoštevilno vjetih je ostalo v naši roki.

Makedonska fronta. Razven živahnega artiljerijskega delovanja ob Cerni in za Bolgare uspešnih poizvedovalnih bojov ob jezeru Doiran nič posebnega.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Dunaj, 14. oktobra. Uradno se danes razglša:

V okolišu naših bojnih sil ničesar pomembnega za poročati.

Šef generalštaba.

Nemci na ruskem otoku Oesel.

Nemško uradno poročilo od nedelje.

K.-B. Berlin, 14. oktobra. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji bobenskem ognju nisu sledili napadi. Močni francoski in angleški oddelki sunili so na nekaterih krajih proti našim črtam; bili so zavrnjeni. — Armada nemškega prestolonaslednika. Močni artiljerijski ogenj na cesti Laon-Soissons. Proti od nas severno mlina Vauclerc zavzetim jarkom vodili so Francozi včeraj 5 močnih protinapadov, ki so se vsi brezuspešno in z velikimi izgubami izjalovili.

Vzhodno bojišče. Po dobro premišljeni pripravi se je v izbornem skupnem delovanju armade in mornarice pričelo skupno podjetje proti kot postojanki močno izzidanemu ruskem otoku Oesel, ki leži pred Rigaškim morskim zalivom. Po obsežnem minskem delu v obrežnem vodovju se je dne 12. t. m. zjutraj utrdbe na polotoku Sworbe pri Kielkodu ob zalivu Tagge ter na Soel-sundu pod ogenj vzelo. Po premaganju ruskih baterij so se naše (nemške) čete izkrcale. Pri temu, kakor tudi pri spremstvu transportne flotilje skozi ruske minske zatorbe so udeležene pomorske bojne sile zopet dokazale sveži podjetni duh in znanje mornarice. Brez vsake ladine izgube se je ta prvi del operacije polno posrečil. V zalivu Tagge na severno-zapadnem obrežju otoka izkrcale čete so v svežem napadu odpor Rusov hitro zlomile in so v nadaljnjem prodiranju proti južnemu vzhodu. Zeret na južnem koncu polotoka Sworbe in Arensburg, glavno mesto otoka Oesel, gorita.

Makedonska fronta. Pri ljutemu deževju samo pri Monastirju in ob Cerni živahno artiljerijsko delo.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Dunaj, 15. oktobra. Uradno se danes razglša:

Italijansko bojišče. Pri trajnem neugodnemu vremenu prišlo je tudi včeraj na Montu San Gabriele in v Vipavski dolini do povišanega bojnega delovanja. Podjetja naših naskočnih čet so prinesla uspeh; italijanski sunki bili so zavrnjeni.

Šef generalštaba.

Na višočini Petersburga.

Nemško uradno poročilo od ponedeljka.

K.-B. Berlin, 15. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V Flandriji pomenjajočemu ognju več poizvedovalnih bojov. V Artoisu napadli so Angleži z močnimi silami med Scarpo in cesto Cambrai-Arras v 4 km širokosti. Na krilih izjalovil se je naval v ognju, v sredini vidi je sovražnik v naše črte. Od tam se ga je ponoči s protinapadom zopet prepodilo. V St. Quentinu se je ogenj zopet oživel. Katedrala je bila od granat 15-krat zadeta. — Armada nemškega prestolonaslednika. Ljuti artiljerijski ogenj.

Vzhodno bojišče. Na otoku Oesel se je doseglo hitre napredke. V hitrem prodiranju vrgli so nemški infanterijski regimenti in kolesarski bataljoni, mnogokrat brez da bi počakali približevanje artiljerije, sovražnika povsod, kjer se je vstavil. Polotok Sworbe bil je od severa sem odrezan, medtem ko je ogenj naših ladij baterije premagal. Stojimo pred gočim Arensburgom in prodiramo na vzhodnem delu otoka, proti

aterega vzhodnem obrežju se ruske sile umirajo, da bi zbežale preko ožine, katerega Oesel z otokom Monn. Naši torpedni čolni so v vodovje med Oesel in Dage pridili in so v opetovanih bojih ruske pomorske bojne sile v Moon-Sund nazaj potopili.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Avstrijsko uradno poročilo od torka.

K.-B. Dunaj, 16. oktobra. Uradno se danes razglašča:

Italijansko bojišče. Na visoki planoti od Bainsizza-Sv. Duh izjalovili so se italijanski posamezni sunki. Na Montu San Gabriele je bilo delovanje sovražnih oddelkov v bojih z ročnimi granatami preprečeno.

Šef generalštaba.

Vsi trije otoki pri Rigi od Nemcev zavzeti.

Nemško uradno poročilo od torka.

K.-B. Berlin, 16. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Vzhodno bojišče. Pod poveljstvom generala v. K. K. von K. na Oeselu boreče se čete polastile so se včeraj popolnoma glavnega dela otoka. Na polotoku Sworbe so se tam odrezane ruske čete še trdovratno branile. Težke obrežne baterije spravile so naše ladje do molka. Proti vzhodnem obrežju bil je sovražnik tako ljuto potisnjen, da so se zamogli le deli njegovih čet na ožini proti Moonu rešiti. Pri bojih za mostičje od Orri-sara na vzhodnem robu od Oesel pomagale so od severa sem uspešno nemške pomorske bojne sile. Doslej se je našelo več kot 2400 vjetih. Razpršene čete bodo to število še povečale. 30 topov, 21 strojnih pušk, nekaj letal in mnogo vozov padlo je doslej v roke naših čet, ki so pod izbornim učinkom pod poveljstvom viceadmirala Schmidta stoječih delov mornarice bistveni del svoje naloge v 4 dneh izvršile. V morskem zalivu Rige smo zasedli otoko Runne in Abre. Pri drugih frontah na vzhodu nobeni posebni dogodki.

Makedonska fronta. V dolini Strume prepustili so Bolgari Angležem nekaj vasi.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Vojna na morju.

Podmorski čolni v Srednjem morju.

W.-B. Berlin, 10. oktobra. V vseh delih Srednjega morja prizadeli so naši podmorski čolni sovražnemu morskemu prometu zopet težke izgube. 12 parnikov in 33 ladij na jadre s skupno 46.000 brutto-register-tonami se je vkljub že močno znižanemu morskemu prometu zopet potopilo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 13. oktobra. Delovanje nemških podmorskih čolnov v Atlantskem oceanu vodilo je zopet do uničenja cele vrste parnikov in jadernic s posebno vrednim tovorom. Med potopljenimi ladjami so se nahajali oboroženi francoski parnik „Dinorah“ s 6750 tonami premoga, ki je bil sestreljen sredi iz spremstva, nadalje francoski parnik „Italie“ z živili in vinom v Bordeaux, francoska ladja na jadre „Europe“ s 4000 do 5000 tonami pšenice v Bordeaux in oborožena francoska velika barka „Preseverence“ s 4000 tonami salpetra v Saint Nazaire. Tudi se je uničilo neko angleško stražno ladjo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Potopljeno!

W.-B. Berlin, 13. oktobra. V Atlantskem oceanu in v Severnem morju so nemški

podmorski čolni zopet 3 parnike in 3 jadernice potopili.

21.000 ton potopljeno!

W.-B. Berlin, 13. oktobra. Novi uspehi podmorskih čolnov v zatvornem okolišu okr g. Anglije: 21.000 brutto-register-ton. Med potopljenimi ladjami nahajala sta se dva globoko naložena parnika s premogom, nadalje en angleški parnik in ena ladja na jadre, ki je imela 3000 sodov olja za mazanje masin na krovu. Na zapadnem izhodu Kanala se je poleg tega francosko jadernico „Moiseau“ z artiljerijskim ognjem težko poškodovalo.

Šef admiralnega štaba mornarice.

15.000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 14. oktobra. Vsled delovanja naših podmorskih čolnov na severnem bojišču se je zopet 15.000 brutto-register-ton potopilo.

Obstreljevanje ruskega pristana.

K.-B. Dunaj, 14. oktobra. Ruski generalštab poroča od Črnega morja: Dne 12. oktobra obstreljeval je neki sovražni (nemški) podmorski čoln pristan od Tuapse (na vzhodnem obrežju Črnega morja); oddal je okroglo 20 strelov. Izginil je hitro, ko so naše baterije pričele streljati.

Upor na ruski bojni ladji „Petropawlowsk“.

K.-B. Stockholm, 13. oktobra. Po tu došlih finskih listih so mornarji 4 oficirje v Sweaurobu ležečega bojnega parnika „Petropawlowsk“ ustrelili in mnogo drugih oficirjev zaprli, da bi si zajamčili prostost od kazni.

Več kot 7000 ton potopljenih.

W.-B. Berlin, 16. oktobra. V zatvornem okolišu okrog Anglije se je zopet celo vrsto parnikov in ladij na jadre od naših podmorskih čolnov uničilo. Med potopljenimi ladjami se nahaja en parnik od več kot 7000 ton, ki se ga je dobilo na poti od Anglije-Le Havre in ki je bil brzkone z municijo naložen.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Politični utrinki.

„Kšeft“ in slovenska „narodnost“.

„Gr. T.“ poroča: Dne 4. t. m. je deželni glavar kranjski dr. Šusteršič pri finančnem in železniškemu ministru govoril glede podjetja železniških zgradb Lončarič. Ta firma se namreč pritožuje, da je pri zgradbi železniške proge Knin-Pribudič v Dalmaciji in železniške proge Rudolfovo-deželna meja izgubila 1 in pol milijona kron. Dr. Šusteršič se sedaj hudo trudi, da bi to svoto firmi pridobil, ker vendar ne gre, da bi tako podjetje med vojno toliko izgubilo. Pri celi zadevi se gre namreč tudi za interese (prvaške) „Ljudske posojilnice“. Ali nastop dra. Šusteršiča je zadel na težave, ker vlada na možnost tako velike izgube z ozirom na proračunjene troške ne veruje. „Gr. T.“ pravi k temu še: Tako delajo prvaška podjetja: najprve konkurirajo z drugimi podjetniki vsled nizkih cen, potem pa zahtevajo od vlade baje izgubljeni dobiček nazaj. Isti manever napravil je sicer svoj čas tudi stavbeni podjetnik Supančič, ki je bil prevzel neko delno progo taversko-karavanske železnice in si je znal zato od vlade znatno naknadno plačilo pridobiti. — Mi pa pristavimo tej zanimivi vesti sledeče: Kapitalisti so v tej vojni gotovo dovolj zaslužili in lahkoverno vlado dovolj osleparili. Ako je eden ali drugi kaj izgubil ali se „zašpekuliral“, je to njegova stvar. Država, ki obstoji vendar iz davkoplačevalcev, nima prav nobenega vzroka, brigati se za špekulantovske „nezgode“. Skandalozno pa je, ako se javni funkcionar, kakor je to deželni glavar kranjski, briga za špekulantovske zadeve kapitalistov ter jih skuša s svojim

političnim vplivom „v red“ spraviti. Kaj takega zamore pač le en dr. Šusteršič storiti, o katerem so slovenski listi svoj čas pisali, da ima „ožlindrane“ roke. Ta „dr. Žlindra“ — citiramo zopet slovenske liste! — hoče torej kot deželni glavar kranjski nekemu zašpekuliranemu kranjskemu kapitalistu 1 in pol milijona kron „rešiti“, kateri denar pa bi morali davkoplačevalci poravnati. In ta človek je — deželni glavar. Ni čuda, da se je upal ta deželni glavar kranjski svojo vlogo še naprej igrati, ko se mu je znano „žlindro“ očitalo in sodnijsko dokazalo, ko se mu je v „Tagesposti“ in drugih listih naravnost neverjetne stvari očitalo in dokazalo, — ni čuda, kajti ta človek se piše Šusteršič! In ob grobu „največjega Jugoslovana“ dra. Kreka si je upal ta dr. Šusteršič usta odpreti in mrtvega nasprotnika „hvaliti“, kakor da bi dal osel mrtvemu levu brco... Vbogo slovensko ljudstvo, ako te bodo vodili Šusteršiči!

Srbska vlada in srbski morilci.

Kakor znano, je bil neposredni vzrok te grozovite vojne sramotni umor naše bivše prestolonasledniške dvojice v Sarajevu. O tej stvari piše zdaj „Wiener politische Korrespondenz“: „Srbska vlada odklanja v svojem listu „La Serbie“ vsako zvezo s srbskimi atentatorji. Temu nasproti pribijemo, da so „Srbske Novine“ od 3. oktobra 1917 srbske morilce slavile kot edine in prave srbske revolucionarje, o katerih činih se bode v poznejših časih še cele knjige pisalo“. — Tisti navadni morilci, ki so našo prestolonasledniško dvojico zverinsko umorili, so torej nekaki „junaki“ jugoslovanske misli. Srbska vlada, ki živi nekje v inozemstvu od francosko-angleških „trinkgeldov“, se jih skuša sicer otrestiti. Ali „gliha vkup štriha“. Umor v Sarajevu in „jugoslovanstvo“ imata en vir in eno idejo!

„Pod habsburškim žezlom“.

Naši „Jugoslovani“ pišejo vedno, da hočejo združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev „pod habsburškim žezlom“. Ali pravi mogotci tega nesrečnega gibanja skušajo s tem le javnost slepiti. Ob priliki pogodbe na Korfu piše n. p. glasilo „jugoslovanske“ stranke „La Serbie“ dobesedno: „Princ-vladar sprejel je delegacijo jugoslovanskega odbora pod vodstvom voditelja dra. A. Trumbiča v avdijenci. Delegacija izročila je princu umetno delo velikega jugoslovanskega umetnika Ivana Mestrovich. Dr. Trumbič držal je na princa sledeči govor: „Prosimo Vašo Visokost, da sprejmete to ponižno darilo in je shranite kot dokaz nespremenljive volje celega (?) jugoslovanskega naroda, da bode po tej vojni oproščen vsake tuje vlade in da bode zamogel nekega dne pozdraviti Vašo kraljevisko Visokost kot kralja vseh Hrvatov, Slovencev in Srbov“. Princ (srbski princ! op. ur.) pa je odgovoril: Sprejem rad ta novi dokaz udanosti kot simbol združenja vseh Hrvatov, Slovencev in Srbov, ki ga je naš narodni umetnik tako krasno v tem delu izrazil. Sem jako srečen, da vas vidim sodelovati s kraljevo (srbsko) vlado na velikem delu osvoboditve in združenja“. — Tako piše „jugoslovansko“ glasilo „La Serbie“. Zakaj torej lažejo naši „jugoslovanski“ hujskači, da se hočejo „združiti“ edino „pod žezlom habsburške dinastije“. To je le pesek v oči! To je le farizejstvo! Najprve hočejo razbiti štajersko in korosko kronovino, potem Avstrijo, na katere razvalinah bi radi uresničili „jugoslovansko“ državo s srbskim kraljem. To je resnica!

Dr. Verstovšek pobija uradnike.

Mi gotovo ne zagovarjamo uradnikov, ki zanemarjajo svojo dolžnost. Nasprotno, — mi smo zato, da se take uradnike najstrožje za ušesa prime. Ali znameniti poslanec dr. Verstovšek je kot e. k. profesor sam državni uradnik, ki živi od davkov. In ravno ta mož se upa kot uradnik svoje lastne tovariše napadati in v državni zbornici blatiti. Mož

je staval zadnjič na notranjega ministra glede uradnikov strupeno vprašanje, v katerih napada uradnike, češ da zamujajo svojo dolžnost itd. Prav gotovo je, da zdaj v vojni uradniki ne morejo svojih poslov tako hitro izvršiti, kakor v mirnem času. Preobloženi so z delom, premalo jih je in preveč zasebnih skrbi imajo tudi. C. k. minister pa je vprašanje dr. Verstovška tudi razkrinkal kot poskus hujskanja; povedal je namreč, da v zadnjih letih ni prišlo iz štajerske nobeno pomembno število pritožb. S tem je c. k. minister priznal, da uradniki po možnosti svojo dolžnost izpolnjujejo, na vsak način boljše, nego dr. Verstovšek, ki je od države plačan, obenem pa politikuje brzkone tudi proti dobremu plačilu na vse mogoče načine! Sicer pa je Verstovšek itak znan; najbolje ga je svoj čas označil slovenski pisatelj Vekoslav Spindler; pred kratkim pa mu je nemški poslanec Marckhl tudi očital, da krade čast in Verstovšek, ta znani Verstovšek je doslej držal jezik za zobmi. To je pač Verstovšek, navadni „Verstovšek“, in — „po celem svetu je znan“ ...

„Jugoslovani“ in srbski morilski kralj.

Vedno smo bili prepričani, da stoji srbski kralj z vsemi svojimi morilci za danes tako glasno proglašanim „jugoslovanskim“ gibanjem. Dokaz temu je sledeča vest, ki jo posnemamo iz ljubljanskega „Slovenskega naroda“:

Pismo srbskega kralja Petra dr. Trumbiču. Pariški „Temps“ javlja, da je srbski kralj Peter poslal predsedniku jugoslovanskega kluba dr. Trumbiču nastopno pismo: „Obzalam, da mi zdravstveno stanje ne dopušča sprejeti Vas in Vaše tovariše. Sledim delu „Jugoslovanskega kluba“, kateremu ste Vi predsednik, kar vam morem za ono, kar se je doslej zgodilo, izraziti svojo zahvalo. Jaz pripadam že preteklosti, zato izročam svojemu sinu, da do kraja izvede tako lepo zapričeto delo ujedinjenja vseh Srbov, Hrvatov in Slovencev. Nadejam se, da Vi kakor Vaši tovariši bodo pomagali mojemu sinu pri tem velikem poslu.“

To pismo je pač najboljši dokaz, da je „jugoslovansko“ gibanje navadni plod srbske in velesrbske hujskarije.

Pogreb — politična demonstracija!

Poročali smo v zadnji številki — in gotovo ne v tonu sovraštva — o smrti slovenskega voditelja duhovnika dr. Kreka. Pokojnik je bil mož, vreden poštene besede pri prijatelju in sovražniku, vreden spoštovanja v življenju in smrti. Netaktno, grdo in sramotno bi bilo, ako bi mi kot nekdanji politični nasprotniki dra. Kreka na njegovo svežo gomilo pljuvali. Ali ravno tako netaktno, grdo in sramotno je, da se mrliča dra. Kreka zlorablja v politične namene, izkorišča v svrhe vseslovanske gonje. Dr. Krek je umrl in z njim ni umrl le politik, marveč tudi človek in v tem slučaju tudi duhovnik. Zato smo bili naravnost razočarani, da se je ob priliki tega duhovnika vedoma ali nevedoma pozabilo na veličanstvo smrti in se je pogreb s teatralnim pompom zlorabljalo v svrhu agitacije za neko sanjarsko, v bistvu protiavstrijsko politiko. Pogreb vendar ni „teater“, ni „shod“ ljubljanskih „cigaretic“, — pogreb je slovo od mrliča, ki ga je večna usoda ločila od prijateljev in nasprotnikov. Skromni, navadni vojaki na bojišču pokopavajo svoje mrtve sovražnike z ednako častjo, kakor lastne tovariše; priznavajo veličanstvo smrti, ne zlorabljajo njih mrličev v namene svoje stvari. Na svežem grobu dra. Kreka pa je govoril dr. Tone Korošec politični govor, govor za „jugoslovanstvo“, zaradi katerega bi se pred kratkim časom imel opraviti s kazensko sodnijo. Odprti grob je bil Korošcu oder za politično hujskarijo! In v ednakem zmislu sta imela agitatorične govore ob gomili Kreka neki Čeh in neki Hrvat. To je pač žalostno, — žalostno za navadnega človeka, še bolj za-

lostno pa za katoliške duhovnike. In tako je postala iz pogreba tega „največjega Slovenca“ dra. Kreka namesto tragedije navadna politična — komedija. Pričela se je ta komedija — vbogi dr. Krek se mora sam najti v grobu obrniti — s krokodilskimi solzami pošternjaka dra. Šušteršiča, ki je kot deželni glavar imel pogum, govoriti sladke besede nad še toplim truplom svojega največjega nasprotnika Kreka. Končala se je ta komedija z govorom gostobesednega mariborskega kaplana dra. Korošca, ki ni prevzel dedščine Kreka „za slovensko ljudstvo“, marveč le za svojo osebnico. Mrtvi dr. Krek ni in ni zaslužil te komedije ...

Zagotovitev krušnega ploda s setvijo zmesnega žita.

Dasi so letošnji žitni pridelki boljši nego pridelki obeh pretečenih vojnih let, vendar so v primerju z letino zadnjih mirovnih let precej zaostali in vsled vojnih razmer moramo računati v bližnjih letih še z manjšim kmetijskim proizvajanjem. Treba bo tedaj vporabljeni vsa sredstva, da se zvišajo pridelki, tudi taka, ki so se v mirovni dobi z ozirom na tržne razmere manj vpoštevala, nego nujno zahtevajo današnje razmere.

Sredstvo za zvišanje zrnja je sejanje zmesnega žita, ki obstoji iz zmesi raznih vrst istega ploda ali iz zmesi raznih žitnih vrst ali iz mešanice sočivja z žitom. Po istodobni setvi teh raznih plodov se razlikuje zmesna setev od podsetve. Da se spozna prednost zmesne setve, treba je skrbno obdelovati, ker se le na ta način zemlja popolnoma izrabljuje. Da se zemlja z zmesno setvijo boljše izkoristi nego s čisto setvijo, se zvečne izvaja iz opazovanja, da se pri slednji koreninice tudi gosto sejane žita ne križajo tako kakor pri rastlinah nesorodnih vrst. Ker posamezne rastline zmesi rabijo različne redline snovi iz zemlje in se nekako medsebojno ščitijo, uspevajo boljše in rastejo enakomerneje, pa tudi zrnje je boljše kakovosti in donosi so večji nego pri čisti setvi. In baš to je neprecenljive vrednosti, zlasti v sedanji hudi dobi, ko je obilnice domače proizvajanje tako silno potrebno. Ker večji pridelki zmesne setve zemljo bolj izčrpajo, morajo se nadomestiti zemeljske redline snovi z boljšim gnojenjem in zlasti je treba skrbeti, da je v suhih legah dosti vlage. Najčeste se seje pšenica z ržjo kot tako imenovana soržica, ki je na Luksenburskem skoraj edini krušni plod. Seje se lahko s strojem ali z roko; in prvi način zlasti po njivah, kjer zraste mnogo pleveli, ker se poleg drugih prednosti strojne sejanja tudi lahko okopava. Zmesno razmerje obeh plodov je zelo različno, vsekakor je velike važnosti, da se pravo zadene. Vzame se $\frac{4}{5}$ — $\frac{3}{4}$ pšenice in $\frac{1}{5}$ — $\frac{1}{4}$ rži in sicer čim težja je zemlja tem več pšenice in čim lažja tem več rži. Najboljša zemlja za soržico je srednje težka zemlja. Žanje se, ko rž dozori, ne da bi se oziralo na zrelost pšenice. Ne sme se pa morda zgodno zoreča rž s pozno zorečo pšenico sejati. Znamenita so v „Deutsche landw. Presse“ od Ed. Meyerja priobčena poročila o sejanju soržice v Turingiji (Thüringen), kjer se prideluje že več let soržica na obširnih zemljiščih in se pridelala na slabi zemlji v neugodnih podnebnih razmerah 30 do 40 q na 1 ha. Pri tem se je opazovalo, da se boljše razvijata obe vrsti žita v zmesi in sicer glede na zrnje kakor tudi na slamo in da pšenica in rž vsled medsebojnega prilagodenja istodobno zorita. Enako so izkusili na Južnem Ogrskem, kjer se tudi seje soržica v večjem obsegu. Donosi zmesne setve so tudi tam večji in enakomernej nego pri čisti pšenici, ki zelo različno obrodí. Pšenica in rž zorita skoraj v istem času in v snetljivih letih se je opazovalo, da se snet pšenice v soržici manj loteva nego pri čisti setvi, kar se da razlagati s tem, da je višje rastoča rž nekaka zaščita za pšenico.

Rž se tudi pogosto meša s sočivjem (z lečo, grahom in grašico), katero v zavejtu rži varneje prezimi, nego samo in povrh tega zboljša krmno vrednost slame. V krajih s hudo zimo se meša sočivje z jaro ržjo. Grah, ki v peščeni zemlji ne uspeva dobro, se poseje do ene tretine pomešan z jaro ržjo. Ječmen in oves se posejeta zmešana le tam, kjer ni velike razlike v razvoju; v obče se najde ta zmes le redkoma, ker je kot krušni plod manj vredna, nasprotno je pa izvrstno krmilo za konje, svinje in perutnino. Redkeje zmesi so ječmen in jara rž, leča-ječmen, grah-ječmen in grašica-ječmen. Oves se poseje pri mešanju največje sočivju (grašici, grahu). Za sedaj je zmes pšenice in rži največje važnosti, ker se dobi iz nje dobra kuhala moka in izborna krušna moka, ki daje lep in okusen kruh. Ker je krušni plod najpotrebnejši, moramo tudi oni plod, ki nam daje od drugega najboljše, dostojno čislati, brez ozira na to, da je soržica vsled svoje različne sestave pri mlinarjih nepriljubljena in da je le malo mlinov, ki so vrenjeni za nje zmletje.

Menda sprožijo te vrste nekaj poskusov s soržico in napotijo za pospeševanje kmetijskega proizvajanja osnovana mesta, da se poseje še to jesen kolikor največ mogoče mnogo ploščin s soržico. Določí pa se naj za ta pridelok prevzemna cena, za katero je merodajna množina primešane pšenice in ki primerno presega ceno rži.

Fr. Kunze.
(«Gosp. Glasnik».)

Izpred sodišča.

Sleparija pri naborih.

Budimpešta, 11. oktobra. V spomladni pečala se je dobro organizirana zločinska tolpa s tem, da je pošiljala namesto zdravih oseb pohabljene k vojaškim prebiranjem. Začetkoma so ti zločinci za svoje delo prav lepe svote dobivali. Prebiralne komisije pa so prav kmalu izpoznale to sleparijo. Vsled tega so prišli pred sodišče zaradi zločina zoper vojno moč in ponarejanja javnih dokumentov sledeči judovski pošteni: katehet Martin Rubin, trgovski pomočnik Franc Stern, kramar Samuel Österreicher, izdelovalec mila Samuel Libaitsch, branjevec Martin Perl, odvetnik dr. Moric Ligeti, trgovec Ozij Krebs, krošnjar Izidor Lebovitz in trgovec Herš Wolf Mittmann. Vsi obtoženci razven odvetnika dra. Ligeti so bili krivim spoznani. Rubin je bil obsojen na eno leto ječe, ostali pa vsak na 8 mesecev ječe.

Bivši župan v Reki veleizdajalec.

Budimpešta, 12. oktobra. Tukajšni sodni dvor obravnaval je danes glede prošnje, tikoče se zaplembe premoženja bivšega reškega župana Zanella. Ta je namreč od ruske fronte k Rusom dezertiral in se po izbruhu vojne v Italijo podal, od koder je veliko število pisem v Reko poslal. Iz teh pisem, kakor iz njegovih svoj čas v italijanskih listih objavljenih člankov se je dognalo, da je ta čedni bivši župan v Reki kriv veleizdaje. Vsled tega je sodni dvor odredil zaplembo njegovega premoženja. Pač lepe razmere so vladale svoj čas med avstrijskimi Italijani!

Vseslovanski izdajalci pri naših sovražnikih.

Od cesarske vlade dokazana lažnjivost „Straže“ in „Slov. Gospodarja“.

Na podlagi ruskega uradnega poročila smo poročali svoj čas, da se je borila na vzhodni fronti proti avstrijskim vojakom neka „češko-slovaška“ brigada, ki obstoja iz avstrijskih dezertarjev in krivoprišernih vojnih vjetnikov. Prvaški listi so to našo trditev ednostavno tajili. Rekli so, da obstoja dotična ruska brigada iz v Rusiji naseljenih Čehov. Bivši cesarski minister Georgi je očitno povedal, da to ni res in da imamo mi prav. Prvaški listi so ministra zato opsovali ...

In vendar smo imeli mi prav! Evo dokaz:

Med eno zadnjih sej avstrijske državne zbornice se je interpelacije o zadržanju c. in k. 19. infanterijske četne brigade pri Zborowu in o nastopanju neke pod ruskimi zastavami se boreče „češko-slovaške“ brigade vložilo. Kakor čujemo, se je na ta vprašanja na podlagi informacij od strani armadnega nadpoveljstva od avstrijskega ministra za deželno brambo pisмено odgovorilo. V tem odgovoru pravi minister: Natančna preiskava je dognala, da so se čete 19. infanterijske divizije, zlasti bosnohercegovski inf. regiment št. 1, bataljon poljskih lovcev št. 5 in artiljerija pri Zborowu popolnoma dobro borile in da so prišle iz bitke s čistim častnim ščitom. Le mali delki dveh inf. regimentov niso bili dovolj odporni. 19. inf. brigada se nahaja prejkot slej pred fronto. Glede pri označbi bojev pri Zborowu večkrat omenjene udeležbe t. zv. „češko-slovaške“ brigade na ruski strani, naznanja minister, da obstoja taka zveza v resnici in da se je prvič v spomladni 1916 dognala. Žalibog je ta zveza v znatnih delih iz vojnih vjetnikov naše armade sestavljena. Rusko vojno vodstvo zapeljuje namreč naše vojne vjetnike z vsemi sredstvi do preloma zvestobe. Slabost in po brezvestnih agitatorjih nahujskani elementi našli so se pri izdajstvu na zapričenih dolžnostih, pri izdajstvu na cesarju in domovini.

Tako stoji stvar! Mi smo poročali resnico in zato smo bili opsovani od prvaških listov. Danes je vse dokazano! **Vseslovenska gonja je porodila izdajalce na cesarju in domovini.** Ti izdajalci se borijo proti Avstriji, ali z jezikom in pisavo, kakor srbski Supilo, češki Masaryk in slovenski dr. Gregorin, — ali pa s puško v roki, kakor krivoprisežni člani „češko-slovaško“ brigade. Proti naši domovini pa se vedno borijo!

„Slovenski Gospodar“ in „Straža“ pa sta zagovarjala in še zagovarjata te izdajalce. S tem omadežujeta ta dva lista pošteno ime avstrijsko mislečega slovenskega ljudstva. Čast slovenskemu ljudstvu, katerega sinovi se borijo skupno z nemškimi junaki na vseh frontah za domovino; ali večna sramota izdajalcem!

Razno.

Odlikovanje. Cesar je podelil vojni križec za civilne zasluge 2. razreda m. dr. okrajnemu glavarju v Ptuj u. Evgenu vitezcu Netoliczka pl. Baldershofen. Vzornemu uradniku čestitamo prav pristožno za to res zaslužen odlikovanje!

Vojno odlikovanje. Cesar je podelil rezervnemu oberlajtnantu pionirskega bataljona št. 3, g. Jožefu Orniču, sinu ptujskega župana, vojaški zaslužen križec 3. razreda za vojno dekoracijo in meči. G. Ornič ima že več vojnih dekoracij in mu iskreno čestitamo!

Kdo je vjel italijanske letalce? Poročali smo, da se je v bližini Maribora prvo italijansko letalo ponesrečilo. Letalci, dva oficirja in en podčastnik, so zbežali. V bližini Arnfelsa pa se jih je že vjelo. Eskortni poveljnik — tako se zdaj poroča — ki je italijanske letalce vjel, je korporal A. Schenierer. Vjel je Italijane, ko so nabirali orehe. V najhujšem dežju izročil jih je orožnikom v Arnfelsu. Letalci so priznali, da so dne 2. t. metali bombe na Polo. Izročilo se jih je vojaški oblasti.

Smrtonosna igrača. Pred kratkim igral se je 10-letni solar Franc Gobec v Spodnjem Hudinju pri Celju z nabasanim revolverjem svojega očeta; pri temu se je sprožil strel. Kroglja je zadela otroka tako nesrečno v glavo, da je bil v par minutah mrtev.

Velika tatvina v muzeju v Celju. V zadnjem času se je iz lokalnega muzeja v Celju mnogo jako vrednih predmetov, tako neko srebrno svetilko, mamutske zobe, stare puške in meče itd. pokradlo. V sredo naznanila sta dva vojaka v stražnici, da sta za mestnim parkom videla stare puške. Preiskava je dognala, da so bili tam vsi ukradeni predmeti za neko skalo skriti. O tatovih se še ničesar ne more poročati.

Uboj zaradi dekle. Dne 27. p. m. prišlo je pri posestnici Arbeiter v Brezjah pomoči pri „ličkanju“ med posestniškima sinoma Štef. Žvahte in Ludvikom Stermšek do prepira, ker se je prvi s hčerko posestnice predobro zabaval. Proti polnoči odšel je Žvahte s svojim bratom Barteljem in hlapcem Florijanom Terčič domu. Čez pol ure sledil jim je tudi Stermšek. Ko je prišel ta v bližino svojega domovja, so ga omenjeni fantje napadli; vsi so bili oboroženi s poleni. Po kratkem prepiru udaril je Bartelj Žvahte Stermška po nogi. Potem sta ga pričela Štefan Žvahte in Terčič pretepavati, dokler ni padel na tla in pričel vpiti. Vpitje je slišal njegov oče in prihitel s puško na pomoč. Med tem pa je eden napadalcev Stermška parkrat z nožem sunil; vsi trije so potem zbežali. Ko je oče prišel, so bili napadalec že pobegnili. Njegov sin pa je ležal v krvi na tleh. Drugi dan je umrl. Ubijalce so zaprli.

V italijansko vjetništvo prišel je glasom zanjih poročil učitelj in c. in k. lajtnant gosp. Karl Kramberger iz Ptuj u. Vrli naš so-mišljenik je v vsakem oziru storil svojo dolžnost napram domovini. Kot navadni junak je pretrpel ogromne težave na vseh frontah, najpreve v Karpatih, potem na Srbskem in zdaj ob Soči. Več kot tri leta stal je skoraj nepretrgano na bojišču. Na kratkem dopustu se je poročil s svojo nevesto in jo moral ta-

koj zopet zapustiti. Z neverjetnim navdušenjem in s krasnim humorjem je ta solčnati mladi človek pretrpel vse težave vojaškega življenja, kot mož, kot junak. Slučajno so pripeljali njegovega slugo težko ranjenega v ptujsko bolnišnico. Kramberger pa je v italijanskem vjetništvu. Želimo mu zdravje, da mu ob koncu vojne zopet zamoremo stisniti pošteno, zvesto roko!

Izglubljeni tisočaki. Dne 27. p. m. prišel je Jožef Rečnik iz Cepine v Celje, da bi nekaj potrebnih nakupil. Ko je hotel domu oditi, opazil je, da je bil izgubil svojo denarnico z nad 11.000 kronami. — Nadalje je izgubil mesar Jakob Božič iz Trbovelj v Celju usnjato denarnico s 7000 kronami. Ljudje imajo pač še dosti denarja, da ga sejejo po ulicah.

Pod sumom umora. V jeseni l. 1908 je iz občine Vonačave pri Radincih 30-letni posestnikovi sin Jožef Novak izginil. Vsa poizvedovanja so ostala svoj čas brezuspešna. Pred kratkim tu-sem prestavljeni stražmojster Trobos pa je zadevo zasledoval. Aretiral je posestnika Verača pod sumom, da je ta izvršil umor nad omenjenim fantom.

Junjaški vojaki 87. regimenta — šnopsarji? Kakor znano, očitala sta „Slov. Gospodar“ in „Straža“ junjaškim vojakom našega vzornega spodnještajerskega regimenta št. 87, da so „šnopsarji“. Mi smo to nesramno psovko panslavističnih listov takoj pribili in poštene vojake 87. regimenta proti tej žaljivi branili. Kajti malo je takih regimentov kakor je 87! „Gospodar“ in „Straža“ sta se najpreve potuhnila; mislila sta, da bomo celo zadevo pozabili. Ali potem sta dobivala od 87. vojakov brzkonje toliko dopisnic, da sta postala malo „nervozna“. Zato je pričel „Gospodar“ po stari svoji navadi zavijati in tajiti, — kakor to delajo navadni lumpje! V eni svojih števil nas prav naivno povprašuje, kedaj je imenoval 87. vojake „šnopsarje“. Oj ti prvaško-kerikalna nedolžnost ti! Po našem mnenju morajo pri „Gospodarju“ vsaj čitati znati; zakaj pa niso poiskali dotične številke našega lista, v katerih smo jim natančno dokazali njih grdo psovko? Kje pa je tisti izmišljeni, zlagani „vojak“, ki je v „Gospodarju“ lastne tovariše blatil za „šnopsarje“? Zakaj se ni oglasil na naš poziv? Zato, ker ga — sploh ni, ker si ga je le lažljivo mariborsko prvaško časopisje izmislilo, ker je hotelo s to izmišljotino edino našemu pošteno avstrijskemu listu škodovati. Ali tokrat se je tej srbofilski gospodi v Mariboru grozovito izpodletalo: hoteli so nad nas gnoj metati in umazali so si lastne roke! Vojaki 87. regimenta pa, ki smo jih mi opravičeno vedno kot prave avstrijske junake spoštovali, si bodo za vedno zapomnili, da sta jih „Straža“ in „Gospodar“ opsovala za „šnopsarje“. To se ne sme in to se ne bode pozabilo, pa makar če se vso bodočo „jugoslovansko“ kraljestvo podere! Naše junake štajerske vojake ne pustimo psovati za „šnopsarje“! Kdor rabi za te vojake tako psovko, ta je lump. In zato sta „Gospodar“ in „Straža“ lumpa!

Letošnja vinska trgatve spada pač med najboljše v zadnjih desetletjih. Trta nam je skoraj v vseh goricah rodila zadovoljivo množino grozdja. Bilo je pa tudi skozi celo leto naravnost krasno vreme za vinograde. Ni čuda, da je letošnji most tudi glede kakovosti prav rujna kapljica. Veselje je, ta sladki most pokusiti! Skoraj povsod ima toliko gradov sladkorja, kakor ga prejšnja leta niti najboljša sortna vina niso imela. Kadar bo iz tega mosta vino postalo, imeli bomo kapljico, kakor že dolga leta ne. Vojno vino 1917 bomo pomenili! Cene niso v kljub množini vina skoraj nikjer padle; nasprotno, celo narastle so in oblastvenih cen se malokdo drži. Velike težave pa imajo vinogradniki s posodo, ki je postala naravnost grozovito draga. K temu pride še dejstvo, da smo imeli tudi izredno dobro sadno žetev, tako da je vsa na razpolago stoječa posoda napolnjena z jabolčnico. Kam pa zdaj z vinom? — Pa tudi v ostalem lahko trdimo, da je bila letošnja žetev zadovoljiva. Predzadnje deževje

je mnogo popravilo, kar je skozi celo leto trajajoča suša pokvarila. Izkazala se je zopet resničnost stare kmetске besede, da je suho leto boljše od mokrega. Bog nas ni zapustil!

Odtegnenje vojnih vjetnikov iz Štajerske. Proti Štajerski se ravna v zadnjem času res prav mačehsko. Vsaka stvar ima svoje meje in konečno tudi naša patrijotična pohlevnost. K temu pride še žalostno dejstvo, da slovensko-prvaški spodnještajerski poslanci v tem oziru prav ničesar ne storijo, marveč da se raje brigajo za svoje „jugoslovanske“ sanje. Zdaj se namerava zopet okoli 4000 v delu stoječih vojnih vjetnikov iz težko prizadete štajerske kronovine odvzeti. To bi peljalo do nepreglednih posledic, ja naravnost do katastrofe za štajersko kmetijstvo in industrijo, ker stojijo domače delavne moči večinoma na bojiščih. Delavsko mesto štajerskih državnih poslancev se je takoj obrnilo na vojno ministertvo ter na ministersko predsedstvo in je z vsem pritiskom najnujnejše zahtevalo, da naj se na noben način vojne vjetnike iz Štajerske ne odtegne. Žalobog, da se slovenski poslanci za take važne gospodarske zadeve ne brigajo. Visti zadevi pa je, — kakor poročamo to v posebnem članku današnje številke — g. župan in okrajni načelnik Jožef Ornič v Ptuj u, vkljub temu, da je bolan, poslal namestniku grofu Claryju brzjavno prošnjo, da naj se vjetnike na noben način ne odtegne, ker bi bilo drugače vsako gospodarsko delo na Štajerskem naravnost izključeno. Podprl je župan Ornič svojo prošnjo s podatki, ki smo jih v že omenjenem članku naglašali. Upati je, da bode to energično prizadevanje oblast vendar enkrat prepričalo, da smo se i Štajerci naveličali, biti molzna krava za druge pokrajine. Naj se pogleda enkrat malo na Češko in Ogrsko! Tam je vse v obilici na razpolago. Pri nas pa se ovira gospodarsko delovanje na vse mogoče načine.

Od vina v smrt! Letošnji most je presneto dober! 53-letni kočar Ploj v Oseku pri Sv. Trojici v Slov. gor. grozil je svoji ženi v pijanosti vedno s smrtjo; vsled tega je bil že štirikrat na večmesečno ječo obsojen. Vsled letošnje vinske trgatve Ploj že tedne sem ni prišel iz pijanosti. Brez da bi obleko slekel, vlegel se je vsaki dan zvečer pijan v posteljo in je šel zjutraj zopet v klet. Vsled tega so mu njegova žena in njegovi odrasli otroci skrili ključ kleti. Ploj pa je razbil kletina vrata in šel k sodu. Potem so mu skrili „heber“. Ali vzel si je deblo solčnice in je s to „cevo“ pil. Vsled teh dogodkov pa je postal tako jezen, da so morali iti 8. t. m. po žandarja. Ta je Ploju najpreve z dobrim prigovarjal. Ploj pa ga je opsoval. Ko mu je orožnik naznanil aretacijo, skočil je jako močni Ploj proti žandarju in mu hotel puško vzeti. V silobranu je orožnik z bajonetom sunil in Ploja tako težko ranil, da je ta čez eno uro umrl.

Samomor. Posestniški sin Robnik v Pohorju našel je v gozdu dr. Serneca mrliča nekega vojaka, ki se je tam na drevesu obesil. Dognalo se je, da je dotični vojak neki Viljem Baumer od 12. l. b. Nesrečnež je bil v neki češki bolnišnici, se je tam oddaljil in iz strahu pred kaznjivo obselil.

Vojaški tat. V Šentovce pristojni, večkrat predkaznovani Rudolf Steinberger je dezertiral od neke nadomestne kompanije 47. inf. regimenta; svoji materi je ukradel eno kolo in dva para čevljev. Zdaj se potepa baje v mariborski okolici.

Kako mislijo vojaki o dru. Korošču. „Marburger Zeitung“ dobila je z dne 25. p. m. sledeče vojaško pismo od kraške fronte: „Cenjeno uredništvo! Iz Vašega lista smo z razburjenjem izvedeli zadržanje poslanca Korošca in njegovih tovarišev. Mi vojaki, tudi oni slovenske narodnosti, ki Avstrijo s svojo krvjo proti izdajalskem sovražniku branimo, vzeli smo z obžalovanjem počenje posl. Korošca in tovarišev na znanje. Uresničenje samostojne jugoslovanske države bi bilo udarec za Avstrijo in bi ležalo le v interesu naših sovražnikov. Svetujemo posl. Korošču, da naj se briga raje za svoj poklic in naj vzame sv. pismo

v roke, da poprosi za mir, nego da bi se zavzemal za politiko v prid naših sovražnikov. Beležim v imenu vseh tovaršev vdani (podpis)“.

Tatvine. V delavnico čevlarskega mojstra Franca Pettek v Mariboru so v noči na 14. t. tatovi vlomili in čevlji ter drugih predmetov in kokoši v skupni vrednosti 800 kron pokradli. — Neki krojaški mojster iz Brezna seznanil se je v Mariboru z zaradi tatvine že opetovano predkaznovano 24-letno Jožefo Savec iz Vurmburga pri Ptuj. Oba sta šla v gostilno Kopriva v Gams. Medtem ko je krojač, ki je imel mnogo denarja, za celo družbo ceha plačal, ga je Savec obradla. Ko je natakara tatici Savec svojo denarno taško za trenutek v roke dala, je i nje 110 kron ukradla. V pondeljek so Savec v Mariboru zaprli ter pozneje okrožni sodniji oddali.

Klanje govede in telet na domu. C. kr. namestništvo naznanja z dne 20. septembra sledeče: Ker bo najbrž vsled pičnosti krme v jeseni večje število živine na razpolago, je namestništvo na podlagi odloka z dne 24. januarja 1917, dež. zak. št. 6, in odredben. lista obstoječih prepoved klanja govede omejilo, da smejo od slej dovoljevati okrajna glavarstva večjim podjetjem in kmetskim posestnikom klati doma, ako je pričakovati, da se bode pridobljeno meso posušilo, okadilo ali na enak način konzerviralo za poznejšo porabo, ko namreč ne bode več dovolj živine na razpolago in, ako se je zanesti, da dotične osebe mesa ne bodo prodale, marveč edino le v lastnem gospodinjstvu porabile. Ker treba ohraniti molzne krave za preskrbo mleka, vole za obdelovanje in skromni ostanek velike živine pa za prehrano armade, ostane le mlada živina na razpolago, ter se smejo klati na domu izključno le živali pod 250 kilogramov žive teže.

* * *

Železniška nezgoda. „Villacher Zeitung“ poroča: Na državni železnici St. Veit-Villach treil je v postaji Sv. Martin-Sittich en tovorni vlak v vojaški vlak. Prva poročila pravijo, da sta bila dva železničarja ubita, 40 vojakov pa je bilo bolj ali manj težko ranjenih.

Rusi kot tatovi. Iz Beljaka se poroča: Pobegnili ruski vojni vjetniki, od katerih se jih potepa menda precejno število v naši okolici, postajajo polagoma za kmetijsko prebivalstvo prava nadloga. Povsod se dogajajo tatvine. Zlasti se krade živila in domače živali. Celu breje živali pokradejo tatovi in je vsled tega škoda še večja. Upati je, da bode oblast tem tatvinam kmalu konec napravila.

Vjeti tat. Iz Granitztala se poroča: Medtem ko je posestnik Johan Maier v Zellbachu na polju s svojimi ljudmi delal, vlomil je tat v njegovo hišo. Slučajno je bil vlomilec presenečen. Domačini so ga pošteno pretepli in potem orožnikom oddali. Tat je šel pred kratkim iz zapora izpuščen, že 30-krat s skupno 26 let ječe predkaznovani Jakob Slocker iz Leidenberga.

Umorjen in v vodo vržen. Iz Beljaka se poroča: V soboto zjutraj vidil je mitničar na t. zv. mostu „Zündhölzelbrücke“ nekega nagega moškega mrliča viseti. Mrliča so spravili iz vode; vsi znaki kažejo nato, da je bil nesrečnež s sunki z nožem umorjen in potem slečen ter nag v vodo vržen. Mrtvi je bil okoli 30 let star in bržkone vojak.

Vojak pod vlakom. Na državnem kolodvoru v Beljaku u zgodila se je preteklo sredo grozna nesreča. Vojak Johan Hrovat, ki je bil poveljstvu postaje prideljen, prišel je pod vlak. Mašina ga je grozovito razdrobila in je bil na lici mesta mrtev. Nesrečnež je bil l. 1891 v Sv. Petru pri Celju rojen.

* * *

Dr. Friderik Adler, ki je ustrelil ministerskega predsednika grofa Stürgkha, je bil te dni prepeljan v kaznilnico Stein, da odsluži tam 18 let težke ječe.

Samomor na dirkališču. Pri konjski dirki v Budimpešti je neki nadporočnik, čigar ime

še ni znano, stavil na nekega žrebca 70.000 kron. Žrebec je bil skoro že na cilju, ko ga je prehitel drug konj. Čim je nadporočnik videl, da je izgubil ves svoj denar, se je ustrelil.

Znati se mora. Tudi v Budimpešti zmrzujejo in ne morejo dobiti ne premoga, ne drva. Toda v Budimpešti imajo posebno policijo za nadziranje prometa s kurivom in ta je našla v skladišču raznih družb, pri različnih milijonarjih in velearistokratih ogromne množine premoga. Policija je za premog zaplenila in ga dala na razpolaganje komisiji za razdelitev premoga.

Voli v parni kopelji. Budimpeštanska policija je zasledila premetene živinske trgovce, ki so dajali goveji živini piti ogromne množine vode, da je bila težja. Zapirali so vole v hleve, zaprte in močno razgrete, tako, da je živina pod učinkom soli in parne kopelji popila 50 do 60 litrov vode, predno je prišla na trg. Na ta način se je razkrila razlika med težo živine pri nakupni in podrobni prodaji, katere si mesarji dolgo časa niso mogli razlagati.

Zadnji telegrami.

Avstrijsko uradno poročilo od srede.

K.-B. Dunaj, 17. oktobra. Uradno se danes razglašajo:

Na naši vzhodni fronti in v Albaniji se je bojovno delovanje mestoma oživelo. V oddelku St. Gabriele so se zopet italijanski sunki zavrnili.

Šef generalštaba.

Nemško uradno poročilo od srede.

K.-B. Berlin, 17. oktobra (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. V Flandriji zopet močni artiljerijski ogenj. — Včeraj smo sestrelili 10 sovražnih letal in en balon. Naši letalci so zopet Dünkirchen z bombami uspešno napadli. V odgovor na metanje bomb na odprta nemška mesta se je v francoskem operacijskem okolišču ležečo mesto Nancy z bombami napadlo. Večji požari so bili posledica.

Vzhodno bojišče. Na polotoku Sworbe še upirajoče se sovražne sile bile so včeraj od naših čet premagane. **S tem je otok Oesel popolnoma v naši lasti.** Plen se povišuje. Včeraj se je pripeljalo več kot 1100 vjetih. Naše pomorske bojne sile so imele severno od Oesela in v morskem zalivu Rige z ruskimi razruševalci in kanonskimi čolni boje, ki so za nas ugodno končali. Brez lastne izgube bili so sovražni čolni do vrnitve prisiljeni. Mornariške zračne ladje obmetale so Per nau z bombami. Veliki požari so tam nastali.

Prvi generalkvartirnojster Ludendorff.

Rusi bežijo iz Petersburga.

K.-B. Stockholm, 16. oktobra. Zasedenje otoka Oesel od strani nemških čet je v ruski prestolnici Petersburgu povzročilo toliko strahu, da se je pospešilo izpraznenje mesta.

Nemški cesar v Sofiji in Konstantinoplu.

Nemški cesar bival je v preteklih dneh v prestolnici Bolgarije, Sofiji ter pozneje v turškem glavnem mestu Konstantinoplu. Bil je povsod veličastno sprejet. Pri obisku, ki ima velevažni politični pomen, se je povsod naglašalo nerazrušljivo zvestobo naše zveze napram vsem sovražnikom. Nemški cesar Viljem je pokazal povsod izredno navdušenje in zaupanje v zmago naše stvari. Povsod se je spominjal tudi našega presvitlega cesarja Karla, njegovega zvestega prijatelja in zaveznika.

[Novi uspehi podmorskih čolnov.

W.-B. Berlin, 17. oktobra. Podmorski čoln št. 39 pod v treh vojnih letih odlično

preiskušanim vodstvom kapitanlajtnanta Forstmann m. dr. pred cesto ob Gibraltarju pet vrednih parnikov z nad 20.000 brutto-register-tonami potopil. Tekom treh dneh uničene ladje imele so naložene 31.500 ton premoga, od katerih je bilo več kot 26.000 ton za zimsko potrebščino Italije določeno.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Nemške zmage proti Rusom.

W.-B. Berlin, 17. oktobra. Po premanju težkih baterij na južnem koncu otoka Oesel so vdrle nemške pomorske bojne sile v morski zaliv Rige. Dne 17. oktobra so nadaljevale svoje prodiranje proti vzhodu in obvladujejo danes pomorsko okrožje do Moonsunda.

Šef admiralnega štaba mornarice.

Čitajte „Štajerca“, zagovornika ljudskih pravic in prave avstrijske misli.

Električna luč brez baterije! Znana eksportna firma Maks Böhm, Dunaj IV., Margaretenstraße 27/51, prinaša novo električno Dynamo žepno svetilko v trgovino, ki zamore spremljati vso industrijo žepnih svetilk z baterijami. Pri tej svetilki pride s pritiskom dynamo v delo, ki daje električni tok za svetilko in s tem lepo, belo svetlobo. Cenejša kakor vsaka druga žepna svetilka, ker odpade nadomestilo baterij. Gori kolikor časa se hoče brez opesljanja. Cena znaša K24.—. Katalog proti v pošiljanju 1 K.

„Asanol“

ma presenetljiv uspeh pri pokončavanju žoharjev (zakon. varovan) škurkov, mravelj itd. 1 zavoječek stane 1 krono.

„Št. Valentinov redilni prašek za prašiče“

je edino uspešen pri prebavi krme, zaradi tega izredno redi meso in toščo, 1 zavoječek stane 1 krono. Naroča se pri Josip Berdaj, Ljubljana, Željarška ulica 18. Po pošti se pošilja najmanj 6 zavoječkov.

Kohnsteinovo nadomestilo čaja z rumskim ali citronskega okusom. Zadostuje 1 kg moje esence za 400 čaj izbornega čajnega nadomestila. Cena 1 kg K 28.—. Razpošiljatev z nadomestilom po povzetju od 1 kg naprej. Fabrika St. H. Kohnstein, Königsfeld pri Brnu. 462

Viničar 496

z večimi delavskimi močmi, se sprejme pri g. Ussar, Zavrč.

Magacin

ki se zamore vporabiti tudi kot klet, se odda. Vpraša se v Ptuj, Florianiplatz Nr. 4, I. St. 502

Viničar 501

z večjo družino, se sprejme pri graščinskemu oskrbnikstvu Jožef pl. Kiepac, Križevci na Hrvatskem.

Viničar

s 4 do 5 delavskimi močmi se sprejme za vinograd v srednjih Halozah. Naslov pove uprava tega lista. 457

Sodar, delavec za klet in hlapec

se sprejmejo pri

J. Kravagna v Ptuj.

Mašina za štrikanje in godbeni aparat

za vmetavanje denarja in s 25 platami se zavoljo preselitve prav poceni proda pri Marji Damiš, Tiergarten 41, pošta Artič pri Brežicah.

Stara in nova

vina

tudi izabelo, jabolčnico in jesih kupuje vedno po najboljših cenah

J. Kravagna v Ptuj.

Razglas.

Z ozirom na razglas z dne 10. septembra 1917 št. 27.031 II. 2475 se naznanja, da so že vsa za sajenje godna sadna drevesca iz deželnih sadnih drevesnic oddana.

Gradec, dne 2. oktobra 1917.

Od štaj. deželnega odbora.

Čevljarški učenec

se sprejme v Gradcu, Brockmannngasse 8, **Schnider.**

Dva zakonska

krepka, brez otrok, iščeta kaj malega za kupiti ali v najem vzeti, ali pa stanovanje z nekaj njive, tudi službo za majerja itd. Naslov pove uprava tega lista.

Lehrling

mit guter Schulbildung, der deutschen und slowenischen Sprache mächtig, wird aufgenommen bei **Brüder Slawitsch, Pettau.**

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo, zmožen nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pri **bratih Slawitsch v Ptuj.**

Kraste

lišaj, srbenje in druge kožne bolezni odpravi hitro in sigurno domače mazilo Paratol. Ne umazaj, nima diha, se more torej tudi čez dan rabiti. Velika posoda K 3.—, dvojna K 5.50.— Nadalje prašek Paratol za varstvo občutljive kože, ena skatlija 2 K 50 h. Dobi se oboje pri naprej-pošiljati svote ali povzetju na naslov: Apotheke **M. Klein's Paratol-Werke in Budapest IV—20., Eötvös-utca 28.**

Pošljite zavoje na nakupovalnico žide

Henkel, Dunaj VIII, Alserstr. 57.

Pošiljajte se reelno natančno zaračuna in takoj po poštni nakaznici plača.

Židani ostanki, stari in novi, do 36 K za 1 kilo za „ruplano“ žido . . . . . 60 „ 1 „ za „štrnasto“ žido . . . . . 100 „ 1 „ za **ostanke (ileke) blaga, pavole, jute-vreče, stare in nove, stare raztrgane obleke, stare, mehke moške in deške klobuke se plačuje najvišje cene.**

Čez 1.000.000 mojih ročnih šil

v rabi. Praktično orodje za vsakogar za lastno krpanje usnjatih stvari, oprem, jermenov, čevljev, pihalnikov, jader, vreč, voznih plahit itd. Važno za vojake. Naprej-prodajalci rabat. Cena kompletnega šila pri naprej-plačilu K 4.50 in pri povzetju K 4.80. Na bojišče le pri naprej-plačilu. **P. E. Lachmann, Dunaj IX, Mosergasse 3, Abt. 113.**

Vinski mošt

beli in rdeči, stari in novi, šampanjec, liker, kognak, sli-vovka itd., **rabljeni vinski transportni sodi** od špi-rita, likerjev itd., od 1/2 hl do 20 hl, ako niso razbiti, strohneli ali zaduhli, se takoj kupijo. Natančne pismene ponudbe z rekom. posk. vzorci, številom kosov, vsebino hl, gradiranjem, vrsto lesa, ceno hl, na gosp. **Hermann Schärff, Brünn, Rich. Wagnergasse 8, Thür 21.** 498

Iščem

gostilno

na račun ali tudi v najem, pri kateri je nekaj vrta, v okolici Celja ali Maribora. Naznani-la se prosti pri g. **M. Starčič, Srebernik št. 3, St. Peter bei Königsberg.** 491

Viničar

s 5 delavskimi močmi se sprejme. Razven mleka od 2 krav, vrta za zelenjavo in mnogo zemlje dobi 300 kron plače ter za gotova dela 80 vin. dnevne plače poleti, 70 vin. pa pozimi, nadalje pijačo in kurjavo. **Richard Ogriseq, Sturmberg bei Marburg, Post Pöbnitz.**

Majer

se sprejme z 1 do 5 delavskih moči. Razven zemlje in vrta za zelenjavo dobi 4—5 litrov mleka, drva za kurjavo ter 6 do 700 kron plače, za gotova dela pa 80 vin. dnevne plače poleti, 70 vin. pa pozimi. **Richard Ogriseq, Sturmberg bei Marburg, Post Pöbnitz.** 494

Malahiša

z vrtom in njivo se želi kupiti. Naslov pove upravništvo tega lista.

Dva viničarja

in

dve vžitkarski družini

sprejmejo se na večji posesti v bližini Maribora. 1 in pol orala polja z gnojenjem in volni za njive; ako ni lastne živine, se doda tudi eno mlečno kravo. Predstaviti se je v petek, dne 26. t. m. dopoldne pri: **Simon Hutter Sohn in Pettau.** 505

Konjski hlapec

z družino se sprejme pri oskrbnistvu domén **Oberpettau v Ptuj.**

Pridna dekla za kuhinjo

delavna in poštena, se za neko gostilno takoj sprejme. Plača 24 kron mesečno. Ponudbe pod

„**Kurhaus-Restaurations**“

Bad Neuhaus bei Cilli.

Loterijske številke.

Gradec, 10. oktobra 1917: 55, 81, 44, 4, 67. Trst, 17. oktobra 1917: 76, 58, 71, 57, 60.

U VI 403/17
6

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. k. okrajna sodnija v Ptujju je danes v nazočnosti državno-pravdniskega funkcionarja Pristolitscha in obtoženke Katarine Klasinc o obtožbi razpravljala, ki jo je javni obtožitelj proti Katarini Klasinc, roj. 1852 v Zgornjih Jablanih, pristojni v Cirkovce, kat., samski posestnici v Mihovcih, zaradi § 411 k. p. predkaznovani, zaradi prestopka po § 20 naredbe glede navijanja cen dvignil, ter je glede od obtožitelja stavljenega predloga na kaznovanje kot pravo izpoznala:

Obtoženka Katarina Klasinc je kriva, da je julija 1917 v Mihovcih v izrabi vsled vojnega stanja nastalih izrednih razmer za krompir očitno čezmerne cene i. s. za en mecen 30 K, za en cent 100 K, za en masel 5 in 6 K zahtevala in se zaradi s tem vtemeljenega prestopka po § 20 ces. nar. od 24. marca 1917, št. 131 d. p. l., po istem mestu postave o b s o d i n a

14 (štirnajst) dni zapora ter denarno globo 3000 (tri tisoč) kron,

ako se te ne dobi, pa na zopetne 3 mesece zapora, nadalje pa v zmislu § 389 k. p. r. na povrnilo stroškov.

V zmislu § 45 omenjene ces. nar. se mora razsodba na stroške obtoženke v „Taggespost“, v „Grazer Tagblatt“ in v „Štajercu“ objaviti, v občini Cirkovce pa javno nabiti.

P t u j, 25. julija 1917.

A. Franz l. r.

Dr. Fürstbauer l. r.

U VI 403/17
11

V imenu Njeg. Veličanstva cesarja!

C. k. okrožna sodnija v Mariboru, odd. II, kot vzkliena sodnija je v zmislu razpravo določujoče odredbe od 3. septembra 1917 dne 3. oktobra 1917 pod predsedstvom c. k. deželno-sodnega svetnika Kronasser v navzočnosti c. k. deželno-sodnih svetnikov Kokol in dr. Torggler in ces. kr. okrajnega sodnika dra. Pichler kot sodnikov, c. k. sodnika dra. Pammer kot zapisnikarja, c. k. prvega drž. pravdnika Verderber, branitelja dra. Blanke, konc. dra. Orosel za dra. Sadnik, v vzklicu razpravljala, katerega je obtoženka Katarina Klasinc zaradi izreka o krivdi in kazni proti razsodbi c. k. okrajne sodnije Ptuj od 25. julija 1917, u. št. U VI, 403/17/6, dvignila ter o predlogu branitelja na spremembo razsodbe z oprostjenjem ali znižanjem kazni, kakor tudi glede predloga javnega obtožitelja na zavračanje nasprotniškega vzklica dne 3. oktobra 1917 kot pravo izpoznala:

1. Vzklic obtoženke glede izreka o krivdi se kot nevtemeljen zavrača.

2. Pač pa se ugodi vzklicu obtoženke glede izreka o kazni in se dotično razsodbo v toliko spremeni, da se obtoženka Katarina Klasinc zaradi od nje pregrešenega prestopka po § 20 ces. naredbe od 24. marca 1917, št. 131 d. p. l., po istem postavnem mestu pod vporabo § 260 k. p. na 5 dni zapora, pojestrenega z enim trdim ležiščem in na denarno kazen 1000 (tisoč) kron, ako se je ne dobi, pa na še en mesec zapora obsodi; v zmislu § 45 leg. cit. se ima izvršiti objava razsodbe na stroške obtoženke s ponatisom v „Štajercu“ in v „Slovenskem Gospodarju“ ter s tem, da se v občini Cirkovce javno nabije.

3. Po § 390 k. p. r. jamči obtoženka za stroške vzklicnega postopanja.

Maribor, 3. oktobra 1917.

Kronasser l. r.

Ali hočete od svojega **REVMATIZMA** temeljito ozdraviti? Tisoči že ozdravljeni!

Polečine v udih in členkih, otekli udi, pohaobljene roke in noge, bodenje, bolesti v raznih delih trupla, ja celo slabost oči in posledice revmatičnih ter ginitičnih bolezni.

Ponudim Vam naravno sredstvo za ozdravljenje!

Ne univerzalna medicina, marveč zdravilo, kakor ga daje dobra mati natura bolanemu človeštvu. Vsakdo dobi poskušnjo brez stroškov! Pišite mi takoj, pošljem Vam moje sredstvo in podučno razpravo popolnoma brez stroškov. Postali bodete moj hvaležni pristaš.

Expedition der Operrn Apotheke Budapest VI. Abteilung.

Mlinarji pozor!

Müllerbeutele
pajtelje za mlinarje
se dobi pri

Slawitsch & Heller trgovina Ptuj.

70

VILA

na deželi z vrtom ali večjim zemljiščem se želi kupiti, eventualno tudi večja firma, ki je primerna za penzijo. Ponudbe z navedbo najskrajnejše cene in bremen na **Verwaltung des „Realitäten-Markt“**, behördl. bef. Realitätenverkehr **Graz**, Hamerlinggasse 6. 483

Gostilna

na deželi, tudi taka, kjer je mesarija poleg, se želi kupiti. Dopise z označbo cene in bremen na **Verwaltung des Realitäten-Markt**, behördl. bef. Realitätenverkehr **Graz**, Hamerlinggasse 6. 484

Pridni delavni

viničarji

4 delavske moči, se sprejmejo. Predstaviti se je od četrta dne 11. oktobra med 8.—10. uro zjutraj pri Bankdirektor **Gruber, Marburg**, Parkstrasse 18., I. St. 481

Trgovina z mešanim blagom

s hišo na deželi se želi kupiti. Dopise z označbo prodajalne cene in dolgov na **Verwaltung des Realitäten-Markt**, behördl. bef. Realitätenverkehr, **Graz**, Hamerlinggasse 6. 485

Dekla

starejša ima prednost, katera ima veselje do poljedelstva in s krmljenjem svinj, se proti dobrim plačilom takoj sprejme pri **Otto Schwarznig** v **Majšpergu**, pošta Ptujška gora pri Ptuj. 480

KMETIJSTVO

z dobro ohranjenimi poslopji se želi kupiti. Pismene ponudbe, v katerih naj bode označena velikost posestva, prodajalna cena in bremena, naj se pošiljajo na **Verwaltung des Realitätenmarkt**, behördl. bef. Realitätenverkehr **Graz**, Hamerlinggasse 6. 486

Dva učenca

se sprejmeta v trgovini za železnino **V. Leposcha** v **Ptuj**. 476

Razglas.

Zaradi premalega odkazanja špirta in zaradi pomanjkanja snovi za žganje se bode

žganje

le še v malih množinah oddajalo in ostane glavna trgovina na **Bregu** pri **Ptuj** tudi v pondeljkih ter sobotah zaprta.

Maks Straschill

žgalnica, fabrika žganja in likerja na **Bregu** pri **Ptuj**. 349

Viničar

kakor tudi en

„ofer“ (Inwohner)

z pridnimi delavskimi močmi pod dobrimi pogoji se takoj sprejmeta pri **Otto Schwarznig** v **Majšpergu**, pošta Ptujška gora pri **Ptuj**.

Framydol je sredstvo za pomlajenje las, ki rdeče, svetle in sive las in brade za trajno temno pobarva. 1 steklenica s poštnino vred K 2-70.

Rydyol je rožnata voda, ki živo pordeči blede lica. Učinek je čudovit. — 1 steklenica s poštnino vred . . . K 2-45.

Po povzetju 55 h več. Naslov za naročila: **Jan Grolich**, drožerija pri angelu, **Brno, 636, Morava**.

Mestna posredovalnica (Wohnung- und Dienstvermittlung)

za službe, učence, stanovanja in posestva v **Ptuj** izvršuje

vse vrste posredovanja najbitreje. Vprašanja in pojasnila v mestni stražnici (rotovž).

Avtomatični lovilec za podgane

K 5-50, za miši K 4—, vlovi brez nadzorstva do 40 kom. v eni noči, ne zapusti duha in se postavi sam. Past za ščurke „Rapid“, tišoče ščurkov in Rusov v eni noči, po K 5-70. Popsod najboljši uspehi. Mnogo zahvalnih pism. Razpošiljatev po povzetju, poštnina 80 vin. Exporthaus **Tintner, Wien, III.**, Neulinggasse Nr. 26/P. 38

V obliki polna prsa

se doseže z po zanesljivosti učinka mnogokrat preizkušenim aparatom

HYPERIN

s patentirano vibracijo. Najnovejša zdravniška priporočena iznajdba znanosti. **Vidni uspeh še v 14 dneh, nadaljna raba nepotrebna.** Ta izredni aparat se vsem damam vsake starosti najtopleje priporoča. Za neškodljivost in učinek so se izkušene pisateljice opetovano zavzele. Polno jamstvo, poslovno varovan. Preseneči na najvišji način. Se more rabiti tudi od dveh oseb. — **Ako ne dopade, denar nazaj.** Cena s pripravo in navodilom **K 7-90.** Po pošti za 70 vin. več. Tajna razpošiljatev brez navdabe vsebine po higij. razpošiljalni **J. Kukla, Prag, Perlg. 31.** 433

Armadne ure na napestnik.

natančno regulirane in reparirane. — **Nikel** ali jeklo K 25,— 30,— ali 35,—. Z radium svetilno K 30,—, 35,—, 40,—. Srebrne ure na napestnik (Zugarmbanduhren) K 50, 60 3 leta pisemske garancije. Razpošiljatev po povzetju. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. **Prva fabrika ur HANNS KONRAD, c. in kr. dvorni liferant Brūx Nr. 1503** (Češko). Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Kdor hoče svoje posestvo ali obrt na Dunaju ali provinci hitro in diskretno prodati, naj se obrne na Handelsverkehrszeitung „HAVEG“, Wien, I. Giselstrasse 5, telefon interurban 8275, 159 in naj zahteva v svrhu ogleda ter informacije brezplačni obisk našega strokovnega uradnika.

(Češko). Glavni katalog zastoj in poštnine prosto. 387

Vsak svoj lastni reparater!

Moje Lumax ročno-šivalno šilo šije štep-šitje kakor z mašino. Največja iznajdba, da zamoreš usnje, raztrgane čevlje, opreme, kožuhe, piroprege, vozne odeje, šofe za šofere, filc, kolesne mantelje, vreče, platno in vse drugo močno blago sam sešiti. Neobhodno potrebno za vsakogar. Izborna za rokodelce, kmete in vojakke. Biser za športne ljudi. Trdna konstrukcija. Izredno lahka raba. Garancija za rabljivost. Prekosi vse konkurenčne izdelke. Mnogo pohvalnih pism. Cena kompletnega šivalnega šila z cvrtnem, štirimi različnimi šivankami in navodilom K 4—, 2 kosa K 7-50, 3 kosi K 11—, 5 kosov K 18—. Se razpošilja poštnine prosto, ako se denar napret pošlje; pri povzetju poštnina ekstra, na boljše le proti naprej-plačilu po **Josef Pelz, Troppau 152**, Omlitzstrasse 10. Iščete se naprej-prodajalce. 376

428

Žepna ura

jeklo ali zaniklana

I. vrsta	K 14
II. vrsta	K 20
Srebro limit.	K 30
Z dvojnim manteljem	K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.	
Precizijske ure	
K 50—, 60— in 80—.	

Ura na napestnik

z varstveno šipo

Veliki format	K 20
II. vrsta	K 24
Mali format	K 30
II. vrsta	K 40
Z varstveno šipo K 2—, z radijem K 10— več.	
Precizijska ura na napestnik	
K 50—, 60— in 80—.	

Razpošiljatev od **Dunaja** po pošiljati svote z K 1-50 za poštnino tudi na boljše.

MAX BÖHNEL,

Dunaj, IV. Margarethenstrasse 27/51.

Fabrični cenik proti razpošiljati K 1—.

Dynamo žepna svetilka K 24— in K 30—.

Brezplačno dobi vsakdo na željo

moj glavni katalog ur, zlatem, srebrnem, godbenem blagu. Violine po K 14, 25 in višje. Dobre harmonike po K 16, 25, 35, 50 in višje, dvevrstne harmonike K 70, 80, 100, 120, trivrstne K 180, 200, 240, 280. Izmenjava dovoljena ali denar nazaj. Razpošiljatev po povzetju ali naprej-plačilu po razpošiljalni hiši **Hans Konrad, c. in kr. dvorni liferant Brūx št. 1740 (Češko).** 32

Hiša

z jako lepim in velikim vrtom pri **Sv. Roku** na **Bregu** pri **Ptuj**, primerna za penzionista ali vrtnarja, se takoj zaradi preselitve pod ugodnimi pogoji proda. Vprašanja na gosp. 461

Johana Saischeg, c. k. okrajna sodinja v **Ptuj**.

Sadje

in gospodarska jabolka

kupuje v vsaki množini po najboljših cenah

Maks Straschill **Breg** pri **Ptuj**. 349

Najlepši kinč ženske so krasna velika trdna prsa.

Ženske, ki se v tem oziru ne čutijo polne, naj pišejo zaupljivo na **Ida Krause**, ki podeli popolnoma brezplačno na podlagi svoje priznane metode distr. nasvet za doseg idealnih polnih oblik. **Ida Krause**, Preßburg (Ogrsko), Schanzstraße 2, Abt. 109. 275

Ljudska kopelj mestnega kopališča v Ptuj.

Čas za kopanje: ob delavskih od 18. ure do 2 ure popoldne (tiogajno je od 13 do 1. ure sapt.) ob nedeljah in praznikih od 11. do 11. ure popoldne

Kopelj z vročim vrelom vater ali „Krausebad“ z gub. E.—70